

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 12P/11/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820200326
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Chlebo
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2020:5820200326.2

Uznesenie

Okresný súd Námestovo vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. D., nar. XX.XX.XXXX, a T. D., nar. XX.XX.XXXX, t.č. obe u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, deti rodičov: matky - J. D., nar. XX.XX.M., C. XXXX/XX, R., a otca - S. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

la) Maloletý A. D., nar. XX.XX.XXXX, a maloletý T. D., nar. XX.XX.XXXX, sa zverujú do osobnej starostlivosti matky.

lb) Otec je povinný prispievať na výživu maloletého A. D., nar. XX.XX.XXXX, sumou vo výške 50,- EUR mesačne, a na výživné maloletého T. D., nar. XX.XX.XXXX, sumou vo výške 50,- EUR mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

II. Toto neodkladné opatrenie bude trvať len do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva vedenej na Okresnom súde Námestovo pod identickou sp. zn. 12P/11/2020.

III. Vo zvyšnej časti sa návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietajú.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 17.02.2020 domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd zveril maloletého A. D., nar. XX.XX.XXXX, a maloletého T. D., nar. XX.XX.XXXX, do jej osobnej starostlivosti a zároveň otca zaviazal do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej prispievať na výživu mal. A. sumou 200 EUR mesačne a na výživu mal. T. sumou 150 EUR mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky.

2. Svoj návrh navrhovateľka odôvodnila tým, že spolu s manželom a deťmi bývali v rodinnom dome v D.. Bola donútená sa z domu odsťahovať spolu s deťmi pre agresívne správanie manžela (otca mal. detí), pre domáce násilie, vyhrážky a vulgarizmy na jej osobu a ich deti zo strany manžela. Mal. A. privolať policajnú hliadku. Po jej príchode manžel trval na vyvedení navrhovateľky na ulicu. Následne im zrušil trvalý pobyt. Nemal záujem žiť s navrhovateľkou v spoločnej domácnosti. Mal. deti zo strachu o svoj život zo strany otca odišli s navrhovateľkou do Námestova. Matka uvádza svoje príjmy vo výške 600 až 675 EUR a k tomu rodinné prídavky. Za prenájom bytu v Námestove platí 485 EUR mesačne. Výdavky na mal. A. matka zhrnula nasledovne: škola, stravovanie v školskej jedálni, cestovné, ošatenie, školské pomôcky, poisťné 14 EUR, zdravotná starostlivosť - cestovanie do zdravotníckych zariadení: Martin, Dolný Kubín, Žilina, Lokca, Hruštín, odvoz smetí, strava. Výdavky na mal. T. matka zhrnula nasledovne:

škola, stravovanie v školskej jedálni, cestovné, ošatenie, školské pomôcky, poisťné 14 EUR, cestovanie za zdravotnou starostlivosťou - Lokca, Hruštín, odvoz smetí a strava.

3. Súčasťou podania z 17.02.2020 je aj návrh na začatie konania vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností k mal. deťom na čas do rozvodu, o ktorom súd koná pod identickou sp. zn. 12P/11/2020. V uvedenom konaní vo veci samej sa navrhovateľka domáha zverenia mal. detí do jej osobnej starostlivosti, pričom mal. deti by zastupovali a ich majetok spravovali obaja rodičia. Otec by bol zároveň povinný prispievať na výživu mal. deťom a styk by sa neupravoval.

4. Súd ustanovil uznesením č. k. 12P/11/2020-7 z 19.02.2020 mal. A. a mal. T. za kolízneho opatrovníka Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536. Na základe žiadosti bola súdu doručená správa kolízneho opatrovníka zo zisťovania sociálnych pomerov u maloletých detí. Navrhovateľka kolíznemu opatrovníkovi uviedla, že odchod zo spoločnej domácnosti predchádzalo agresívne správanie otca, neustále hádky a následne zrušenie trvalého pobytu navrhovateľky otcom. Momentálne navrhovateľka spolu s mal deťmi býva v 2-izbovom byte v Námestove. Príjem matky je 600-675 EUR mesačne, zároveň poberá prídavok na dve mal. deti. Pracuje na 3-zmennú prevádzku. V čase keď je v práci, starostlivosť o mal. deti zabezpečuje jej sestra C. C.. Matka uviedla, že otec nemá k mal. deťom vybudovaný vzťah, je k nim hrubý a vulgárne pred nimi nadáva. Otec sa deťom nevenoval, a ak spolu trávili čas, tak dôvodom bola práca na ich domácom hospodárstve. V rodine boli časté hádky, ktoré mnohokrát končili privolaním polície. Obaja rodičia zhodne uviedli, že otec momentálne na výživu mal. detí neprispieva. Maloleté deti sú zdravé, A. navštevuje očného lekára a raz do roka genetickú ambulanciu v Martine. Otec býva v rodinnom dome v Babíne spolu s jeho rodičmi. Dom mu darovali jeho rodičia. Otec uvádza, že je samostatne hospodáriaci roľník. Domá má menšie hospodárstvo, s prácou okolo ktorého mu pomáhala navrhovateľka a deti. Otec uviedol, že jeho zdravotný stav sa za posledné obdobie zhoršil, uviedol artrózu kolena a trombózu, a toto uviedol ako dôvod nepredĺženia pracovnej zmluvy zo strany zamestnávateľa. Od novembra 2019 je doma, jeho príjem je cca 180 EUR mesačne. Požiadal o príspevok na opatrovanie svojich rodičov. Pripustil agresívne správanie a hádky, no poprel, že by mal. deti bil. Podľa neho má navrhovateľka priateľa a to bol dôvod ich častých hádok. Po tom čo navrhovateľka opustila spoločnú domácnosť, zrušil jej trvalý pobyt v rodinnom dome, v ktorom bývali. Otec uviedol, že rodičia majú rozdielny prístup k výchove mal. detí. Matka im všetko dovoľí, on je k nim prísnejší. S mal. deťmi nie je otec v kontakte. Občas telefonuje, ale oni mu nedvíhajú telefón. Nesúhlasí so zverením mal. detí do osobnej starostlivosti matke a navrhuje striedavú starostlivosť. Kolízny opatrovník konštatuje, že je zrejmé, že rodičia nedokážu spolu komunikovať bez toho aby zvyšovali hlas a nie sú schopní dôjsť k nijakej dohode. Mal. A. navštevuje X. ročník ZŠ a MŠ D.. Stravuje sa v školskej jedálni, doma stravu zabezpečuje matka. Mal. T. je žiakom X. ročníka ZŠ a MŠ D.. Školské výsledky mal. detí sú podpriemerné. Kolízny opatrovník konštatuje, že otec sa správa agresívne k členom rodiny a z uvedeného dôvodu podá orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately oznámenie orgánom činným v trestnom konaní. Kolízny opatrovník navrhuje návrhu matky vyhovieť a zveriť mal. deti do jej osobnej starostlivosti, s tým že právo zastupovať a spravovať majetok mal. detí by mali obaja rodičia, styk otca s mal. deťmi by sa neupravoval a výšku výživného odporúča určiť podľa možností a schopností otca.

5. Súd sa v konaní oboznámil z listinami, ktoré tvoria spis - najmä návrhom navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, rodnými listami mal. detí, správou kolízneho opatrovníka zo zisťovania sociálnych pomerov u maloletých detí z 24.02.2020, lustráciami rodičov vykonaných Sociálnou poisťovňou.

6. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) na konanie podľa tohto zákona (CMP) sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa čl. 4 CMP, ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme.

11. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa.

12. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“):

Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine:

Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

14. Po oboznámení sa s listinami predloženými súdu dospel súd k následnému skutkovému a právnomu posúdeniu veci: Maloleté deti sa v súčasnosti nachádzajú v osobnej starostlivosti matky. Vzhľadom k veku detí (mal. A. 15 rokov, mal. T. 13 rokov) má súd za to, že mal. deti sú už schopné vyjadrenia názoru a následného prejavu vôle, s ktorým z rodičov si želajú byť. Aj z vyjadrení oboch rodičov vyplynulo, že osobnú starostlivosť aj v minulosti v prevažnej miere vykonávala matka. V súčasnosti tiež osobnú starostlivosť vykonáva matka, pričom v čase keď je matka v práci tak jej pomáha jej sestra (teta mal. detí). Pokiaľ budú mal. deti zverené do osobnej starostlivosti matky, nebude to mať na mal. deti žiadny negatívny dopad spojený so zmenou ich doterajšieho východného prostredia. Už zo samotného tvrdenia otca, že sa s deťmi pokúšal kontaktovať a tieto mu nezdvíhali telefón a ani mu nezavolali naspäť, je zrejmé že maloleté deti o takýto kontakt neprejavujú záujem. Súd opäť poukazuje na to, že mal. deti už disponujú takou voľou vyspelosťou, že dokážu vo sfére medziludských vzťahov už jednoznačne vyjadriť svoj názor a podľa toho aj konať, resp. nekonať. Kolízny opatrovník po preskúmaní rodinného prostredia mal. detí konštatoval agresívne správanie sa otca k ostatným členom rodiny a v tejto súvislosti avizoval podanie oznámenie orgánom činným v trestnom konaní. Na základe vyššie uvedených zistení, tak súd posúdil návrh otca na striedavú starostlivosť k mal. deťom len ako obranu voči návrhu matky. Sledujúc záujem mal. detí by bolo nezodpovedné za takto zisteného stavu zveriť osobnú starostlivosť o mal. deti aj otcovi. Súd preto mal. deti dočasne, t.j. do rozhodnutia vo veci samej, zveril do osobnej starostlivosti matky.

15. Na základe uvedených zistení a úvah súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia je v časti týkajúcej sa zverenia mal. detí do osobnej starostlivosti detí dôvodný zároveň je v najlepšom záujme mal. detí. Za daného stavu boli osvedčené také skutočnosti, ktoré odôvodňovali naliehavosť a potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania v zmysle návrhu navrhovateľky.

16. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

17. Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

20. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Obaja rodičia potvrdili, že otec momentálne nijako neprispieva na výživu mal. detí. Celú ťarchu starostlivosti o mal. deti tak zabezpečuje matka. Deti sa s otcom vôbec nestýkajú, takže otec nemá ani výdavky, ktoré by boli spojené s pobytom detí počas ich návštev u neho. Podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni bola priemerná mzda otca za obdobie od februára 2019 do septembra 2019 cca 570 EUR v čistom. Ako dôvod skončenia pracovného pomeru uvádza otec zdravotné problémy (artróza kolena a trombóza). Od novembra 2019 je doma a jeho príjem je podľa jeho vyjadrenia cca 180 EUR mesačne. Zmyslom ustanovenia § 366 CMP nie je ustáliť výšku výživného, tak aby reálne zodpovedala dlhodobým schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinnej osoby a zároveň odôvodneným potrebám oprávnenej osoby (mal. detí), tak ako je to pri výživnom priznanom v riadnom konaní spojenom s dokazovaním, ale len v prípade nevyhnutnosti zaviazat' povinnú osobu aspoň na uhrádzanie základných nevyhnutných životných nákladov. Rozsah vyživovacej povinnosti, ktorú je možné nariadiť neodkladným opatrením je preto podstatne užší ako rozsah výživného, ku ktorému môže súd povinného zaviazat' v riadnom súdnom konaní. Na základe uvedeného súd preto dospel k názoru, že až do rozhodnutia vo veci samej by mal otec prispievať na výživu každého mal. dieťaťa sumou vo výške 50 EUR. Za danej, otcom tvrdenej ekonomickej situácie, by sa javilo za vhodné otca zaviazat' na úhradu výživného v minimálnej výške, t.j. 28,79 EUR mesačne. Avšak vzhľadom k tomu, že otec sa na starostlivosti o mal. deti nepodieľa absolútne žiadnym spôsobom a tiež prihliadnuc k tomu, že je podozrenie, že matka spolu s mal. deťmi opustili spoločnú domácnosť z dôvodu násilného správania otca, je spravodlivé požadovať od otca vyššie ako len minimálne výživné. Vzhľadom na to, že neodkladným opatrením je možné určiť výživné len v nevyhnutnej miere v ostanej časti súd návrh matky na určenie výživného zamietol.

22. Podľa § 330 CSP ods. 1, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

23. Nakoľko vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva súd už koná pod identickou spisovou značkou, súd v súlade s § 330 ods. 1 CSP zároveň určil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať len do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Námestovo. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 a 2 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.